

Oralt glukostoleranstest (OGTT) för gravida Barnmorskemottagningar VGR

Förändringar sedan föregående version
Giltighetstid för dokumentet är förlängt utan ändringar i innehåll.

Bakgrund och syfte

Syftet med dokumentet är att beskriva hur oralt glukostoleranstest utförs inom mödrahälsovården för att diagnosticera graviditetsdiabetes (GDM).

Utförande

Inledning

OGTT utförs på barnmorskemottagning (BMM) vid:

- P-glukos taget enligt basprogram $\geq 8,0$ men $<12,2$ mmol/L; OGTT utförs inom en vecka.
- Riskfaktorer som motiverar riskbaserad screening; OGTT utförs i graviditetsvecka 25–29.

Praktiskt utförande OGTT

Patienten ska vara fastande från mat, dryck (får dricka vatten) och avstå tobak/snus i minst 8 timmar innan OGTT.

Först tas faste-p-glukos (noll-timmars värde):

- Punktera fingerblomman, insticket bör vara så djupt att spontant blodflöde uppstår. Torka av de första 2–3 dropparna.
- Låt en stor bloddroppe tränga fram för att fylla kuvetten i ett enda moment. Efterfyll aldrig. Torka av kuvetten med en celltork utan att blod sugts ur kuvetten. Fylld kuvett skall analyseras inom 40 sekunder.
- Provet tas som dubbelprov (två prov taget vid samma tillfälle). Dubbelprov bör inte tas från samma bloddroppe på grund av risk för kontamination från reagenset. Skillnaden mellan dubbelprovssvaren får vara maximalt 10 %. Om skillnaden är större tas ytterligare ett prov, beräkna medelvärde av de två prov som överensstämmer bäst.
- Analys av p-glukos utförs på godkänd analysapparat, till exempel HemoCue® glukosfotometer. Glukoskoncentrationen erhålls direkt i mmol/L.
- Om faste-p-glukos $\geq 7,0$ mmol/L får patienten diagnosen GDM direkt och behöver inte genomföra OGTT.
- Om faste-p-glukos $< 7,0$: patienten dricker sockerlösningen (innehållande 75 g glukos) inom 5 minuter.

Nästa p-glukos tas 2 timmar efter att patienten börjat dricka sockerlösningen:

- Ta dubbelprov, enligt ovan. Om 2-timmars värdet $\geq 10,0$ mmol/L får patienten diagnosen GDM.

Under tiden som OGTT pågår är patienten fortsatt fastande och får inte dricka vatten, tugga tuggummi eller använda tobak. Patienten kan sitta eller ligga under OGTT.

Om patienten kräks eller känner svimningskänsla avbryts OGTT och 3-dagars glukosprofil planeras enligt lokal rutin.

Ansvar

Samordningsbarnmorskorna/Mödrahälsovårdsöverläkare ansvarar för innehållet i riktlinjen. Områdeschefer och enhetschefer ansvarar för att riktlinjen implementeras och efterlevs.

Arbetsgrupp

Innehållsansvarig

Karin Jerhamre Sundh, Mödrahälsovårdsöverläkare, Centralt mödrahälsovårdsteam (CMHV), Barnmorskemottagningar och gynekologi

Ulrika Bjällmark, Samordningsbarnmorska, CMHV, Barnmorskemottagningar och gynekologi

Therese Andersson, Samordningsbarnmorska, CMHV, Barnmorskemottagningar och gynekologi

Anna Hagman, Mödrahälsovårdsöverläkare, CMHV, Barnmorskemottagningar och gynekologi

Innehållsgranskare

Ulrika Bjällmark, Samordningsbarnmorska, CMHV, Barnmorskemottagningar och gynekologi

Therese Andersson, Samordningsbarnmorska, CMHV, Barnmorskemottagningar och gynekologi

Anna Hagman, Mödrahälsovårdsöverläkare, CMHV, Barnmorskemottagningar och gynekologi

Antje Johannsmeyer, Mödrahälsovårdsöverläkare, CMHV, Barnmorskemottagningar och gynekologi

Anna-Karin Broman, Mödrahälsovårdsöverläkare, CMHV, Barnmorskemottagningar och gynekologi

Anna Trollstad, Mödrahälsovårdsöverläkare, CMHV, Barnmorskemottagningar och gynekologi

Godkännare

OBS! Utskriven version kan vara ogiltig. Verifiera innehållet.

Maria Gjertsen, Regionområdeschef, Barnmorskemottagningar och gynekologi

Information om handlingen

Handlingstyp: Riktlinje verkställighet

Gäller för: Barnmorskemottagning och gynekologi

Innehållsansvar: Karin Jerhamre Sund, (karje1), Överläkare

Granskad av: Ulrika Bjällmark, (ulran22), Barnmorska öppenvård, Therese Andersson, (thean6), Barnmorska öppenvård, Anna Hagman, (annha67), Överläkare, Antje Johannsmeyer, (antjo1), Överläkare, Anna-Karin Broman, (annbr25), Överläkare, Anna Trollstad, (anntr1), Överläkare

Godkänd av: Maria Gjertsen, (marem2), Regionområdeschef

Dokument-ID: RHS9927-391389789-80

Version: 5.0

Giltig från: 2025-05-16

Giltig till: 2027-05-16